

ТОШКЕНТ

Ўзбекистон Компартияси Тошкент шаҳар комитети ва халқ депутатлари шаҳар Советининг органи

ОҚИШОМИ

Газета 1986 йил 1 июлдан чиқа бошлаган. © № 187 (6. 976) © 1989 йил 16 август, чоршанба © Баҳоси 3 тийми

Шаҳар—қишлоққа

Дехкон қаноти

Тошкент қишлоқ машинасозлиги ишлаб чиқариш бирлашмаси пахта териш машиналари ишлаб чиқаришга ихтисослашган мамлакатимиздаги ягона корхонадир. Заъвор маҳсулотини фақат мамлакатимизда эмас, балки чет элларда ҳам яхши маъмул. Европа, Осиё ва Африканинг кўпгина мамлакатларида пахта териш машиналари жавлон урмоқда.

Яқинда корхонада Хитой Халқ Республикаси вакиллари бўлиб, пахта териш машиналарига қизиқиш билдирдилар. Ўнди Тошкент маркази қўйилган агрегатлар Хитой пахтакорларига мадалор бўлади.

Чет эл буюмларини ўз вақтида бажариш тошкентлик машинасозларнинг доимо диққат марказида. Улар бундай буюмларнинг энг муҳим вазифа ҳисоблашади. Биз бундан қўнғиниб, корхонанинг етакчи мутахассиси, 14-бех башари Н. Е. Колтув билан суҳбатлашдик.

— Корхона коллективи ҳар вақтдагидай бу йил ҳам пахта йилги-терим мавсумида қишлоққа пахта териш машиналарини узлуksиз етказиб беради. Қишлоқ деҳқонлари бу йил Тошкент машинасозларидан 10 мингга яқин комбайн олишади. Шу кунга қадар 5 миңдан ошқ сифатли агрегат ва эҳтиёт қисмлар дала меҳнатчиларига жўнатилди. Бунинг 26 таси планга қўшимчадир.

Машинасозлар ишлаб чиқариладиган пахта териш машиналарини тинмай таъмирлаштиришди. Шу мақсадда корхона бир неча йилдан бери реконструкция қилинган. Шуни қувонч билан асосан ўз кучлари билан амалга оширишти. Механизациялаштириш ва автоматлаштириш бўлими станоксозлик ва ностандарт ускуналар цехи бўлиб эъланди. Бунинг ҳаммаси мутахассисларимиз технология жараёнлар, навилонларни, транспортлар ва бошқа кўпгина механизмларни ўзлари лойиҳалаштириш ва таъйёрлашди.

Пахта териш машиналарининг сифати ва мустақамлиги энг муҳим вазифадир. Машинасозлар бунинг ахши тушунилади ва завод маркази шарафини янада кўра кўтариш учун кўнра кўридан келган ҳамма ишини қилишади. Ташкил-техник тадбирларни жорий этиш бўйича қилинган ишлар натижада пахта териш машиналаридан фойдаланишнинг кафолат мuddати узайди.

Сифатни бошқаришнинг комплекс системаси жорий этилганлиги натижада буюртмачи хўжалиқлар йилгига 110 миң сўмдан ортиқ иқтисодий самарага эришади. Ишчилар билан лойиҳалаш ва конструкторлик ташкилотларининг ҳамкорлиги натижада ўтган йили йилдан бошлаб «14ХВ—2.4Т» маркази, кабинаси герметизациялаштирилган пахта териш машина-

корлигида ҳал этишга эришди. Шундай қилиб шпиндель қисмларини сўнликлашнинг тезкор усули жорий этилди. Натияжада бу операцияда меҳнат унумдорлиги қариб уч баробар ўсди. Агар эски асбобда сменада 150 та шпиндельга ишлов берилган бўлса, янги технология бўйича кўрсаткич 350—400 тага етди. Бу операция учун «Технолог» илмий-ишлаб чиқариш бирлашмасида махсус ярим автоматик станоклар тайёрланди.

Айни пайтда мазкур станоклар парки янгиланиб бoлаёзди. Бу станокларда шпиндельга ишлов бeриш сифати яхшиланди. Бундан ташқари бу станоклар шoқини кам.

Шпиндельларни ялли ишлаб чиқариш кўпайтирилганидан ташқари, 1986 йилдан бошлаб цехимиз таркибли шпиндельларни ишлаб чиқара бошладик. Ҳўш, бу шпиндельларнинг эскисидан қандай афзаллиги бор? Бу меҳнаткорлар учун қўлай. Эски шпиндельларни кун мoбайнида механизатор 8—9 мoрoтаба юварди. Таркибли шпиндельларни эса атиги 2—3 мoрoтаба ювиш кoфия. Бундан ташқари у мустаҳкам.

Эн иккинчи беш йилликнинг тўртинчи йили ва ўтган вақт мoбайнида деҳда ишлаб чиқаришнинг юксак даражада механизациялаштириш бўйича бир қатор ишлар амалга оширилди. Жумладан, ҳозир металл қириндиларини йиғиш пневматик усулда бажарилоқда. Натияжада ушбу операцияни бажариш 60—70 фоизга енгилашди.

Шпиндельларга иссидик билан ишлов бeриш участкасида детални узлуksиз тоблаш бўйича ярим автоматик станоклар жoрий этилганлиги бу операцияда меҳнат унумдорлигини икки баробар ошди ва ишлаб чиқариш маданиятини юксалтирди.

Кези келганда шуни айтиб ўтиш керакки, биринчи беш йилликлар корхонаси бўлиши Тошкент қишлоқ хўжалиги машинасозлиги бирлашмаси учинчи марта қайта тугилди. Реконструкция давом этмоқда. Шу билан бир қаторда корхона ишчилари дала меҳнатчиларини керакли, сифатли техника ва эҳтиёт қисмлар билан таъминлаш ўз олдидар турган асосий мақсадлардан бири эканлигини яхши биладилар.

Маълумки, шпиндель пахта териш машинасининг энг мураккаб деталларидан ҳисобланади. Юқорида айтганимиздек уни ишлаб чиқариш билан фақат Тошкент шугулланади. Иттифоқда ва ҳатто чет элда бундай деталь тайёрлайдиган биронта ҳам корхона йўқ. Бундан ташқари бу детални тайёрлаш кўп меҳнат талаб этади. Бундай мураккаб ишни ҳам «Технолог» илмий-ишлаб чиқариш бирлашмаси коллективи ҳам-

Суҳбатни Д. ОБЛАЕВ ёзди.

Меҳнатдан обрў топганлар

Гулчехра Қодирова баракали меҳнати билан кўн-галаң-терея ва спорт буюмлари ишлаб чиқариш бирлашмасида танилиб қолган тикувчи-мотористкалардан бирдир. Илгор ишчи қулиқ тошприкларини доимо ортиги билан адо этипти.

Р. Шарипов сурати.

Ўқув йили таратдуди

Янги бўлим

• Янги ўқув йилига республикамиз олий ўқув юр்தларида ҳам муносиб соғалар ҳoзирлаб қўйилди. Ленин номидаги Тошкент Давлат университетига амалга оширилган бундай тадбирлардан бири ушбу тили ва адабиёти бўлимининг очилиши бўлди.

Шарқ факультетда янги иш бошлаган бу бўлим республикамиздаги ушбу мактаблари учун ўқитувчилар тайёрлаш билан шуғулланади. Янги бўлимнинг Хитой Халқ Республикасидаги мутахассислар билан

илмий ва ижодий алоқалари кенг қўлга қўйилди.

Синьцзян Давлат университети билан яқин ҳамкорлик ўрнатилди ҳам кўзда тутилди. Ҳар икки олий ўқув юрти ўртасида студентлар айирбоқ қилиш, ўқитувчилар ўртасида фикр алмашишни ушбу ишнинг ҳам яхши аънаёни бўлиб қолади.

Ушбу тили ва адабиёти мақсадаларини таъдиқ этишда ҳам мустаҳкам ижодий ҳамкорлик ўрнатилди.

С. ОДИЛОВА.

Ўзбекистон Совет Социалистик Республикаси
Тиллар тўғрисидаги қонуни лойиҳасини муҳокама қиламиз

МУЛОҚОТ КЎЛАМИ

ОЛИЙ СОВЕТ—СЕССИЯЛАР ОРАЛИГИДА

...Эрта тонгда Ленин номи майдондаги муҳташам Бинога дастлабик почтани олиб келишди, шундан кейин кенг столларга юзлаб хатлар ёйилди. Агар ана шу мактубларни юборган кишиларнинг адресига разм солсангиз, унда республиканинг бутун географияси акс этган. Шаҳарлар ҳақида гапирмай ҳам қўқолайлик! Пойтахтдаги Ленин номи майдонга, Олий Советга ҳамма узoқ-қичдаги қишлоқлардан мактублар келмоқда, десак сира мулоҳаза бўлмайди. Дарҳақиқат, барчамиз учун кадрлар ва аъз бўлган мавзу — тил ҳақидаги катта мулоқотда бутун республика ақли иштирок этмоқда.

Тиллар тўғрисидаги Ўзбекистон ССР Қонуни лойиҳасини эълон қилинганидан кейин минг-миглаб тақлифлар олинди. Ҳозирча тақлифларнинг моҳияти ҳақида гапирмай турайдик. Чунки, лойиҳа ҳақида сўз бoраётти, аммо шуни таъкидлашимиз керакки, муаммони ўртага қўйишнинг ўзиёқ инқилобий қайта қуриш шарофати билан бўлди. Халқнинг ардоқли хазинаси бўлган тил тўғрисида демократик гапхўрлик, бу масаланин ошқoра муҳокама қилиниши омманин ижодкорлигига қудратли омил бахш этди. Владимир Ильич Ленин худди ана шуни оруз қилган, худди ана шуни қарор топтирган эди.

Бу мавзу ҳозирги кунларда ўй-фикрларимизни банд этаётгани, суҳбатларимиз, мунозараларимизнинг асоси бўлаётгани ажойибдир. Ҳар бир киши ўй-фикрлари ва оруз-умидларини дўстлар даърасида бўлсин, йиғилишда бўлсин оаҳам қуришни истади, шу ҳақида газетга ёсади, қонун чиқарувчи Олий органга мактуб йўллади.

Рўй-рост айтганим бўлса, Олий Совет Президиуми аппаратининг ҳам, ёрдамга тақлиф этилган олимлар — тилшунослар, юристлар, демографларнинг... ҳам иши қўлайи кетди. Дарёи азимдек оқиб келаётган халқнинг синчиқлаб ўрганиб чиқиш учун турли касб оғаларининг ёрдами зарур бўлади. Ҳақиқатан ҳам фақат ўқиб чиқишнинг ўзигина кўфий қилмайди, ҳар бир хатнинг маъини чиқариб керак, токи бирор муҳим тақлиф ҳам назардан четда қолмасин; шундай қилиб, қўндал-кўп фикр-мулоҳазалар ва масалалар жамланмоқда, асосий йўналишлар белгилаб олинмоқда, умумлаштирилмоқда.

Бу манбага ана кўп бор мурожаат қилинади. Шу йил кунда халқ фикри акс этган ана шу доволни булоғи ўзининг биринчи хизмати йиғишга, янги қонунини ифода қилишга ёрдам беради.

Ҳаётнинг туб муаммоларини халқ муҳокамасига қўйиш тарихининг бир қисмига ҳам айланмоқда. Қилиб қирқ ёрадан олим ана шу ноёб хазинага танииб, граждандлик нуқтадонлиги нечоғлик ўсаётганлиги, омма қай даражада фаолашга тайин, ижтимоий онгда ҳамкорлиги ва халқларнинг биродарлиги гоъллари қай тахлитда қарор топаётганлигини назардан ўтказса олади.

Майли, баъзан турли фикрлар ҳам тўнрашаверсин, майли, баъзан ҳис-туйғулар далил-исботлардан кўра баландроқ янрайверсин! Қонкрет вазиятлар ҳақида ҳам ҳисобга олинмаётганлиги бизни у қадар ташвишга солавермасин. Чунки, бу тафаккур ҳазинасида пухта йўлаб, далил-исботлар келтириб айтилган мулоҳазалар, амалий тақлифлар хайриятчи қўп. Эзгулик, андиша,

ақл-идрок голиб келмоқда. Халқ доволни, халқ Фельдворининг улғуворлиги ҳам худди ана шундайдир. Яна шуни ҳам таъкидлаш лoзим бўладики, биз ошқoралик шароитида фикр-мулоҳаза юритишга эндигина мулоқот мактабида таълим ола бошладик. Шунинг учун ҳам доно ўғитга, яъни «Гапир, аммо бошқаларнинг ҳам фикрига қўлоқ сол!» деган ўғитга риоъ қилишимиз керак.

Шу бoндан ҳам она тилнинг тақдирини унинг келажак ҳақидаги мулоҳазалар Ўзбекистонда яшаётган барча халқларнинг тиллари тўғрисидаги гапхўрликка, қардош республикалар билан мулоқотни ривожлантириш йўлига пайваста бўлиб кетади.

Депутатларнинг ишчи гуруҳлари мажлисида гап ана шу ҳақида борди. Олий Совет ушбу гуруҳга лойиҳани муҳокама қилишда айтилган тақлифлар, масалалар ва фикр-мулоҳазаларини умумлаштиришни топширган. Мажлиса олий Советнинг бошқа депутатлари, олимлар, адиблар, журналистлар ҳам келишган.

Таниқли олимлар ва мутахассислар ҳамкорлик қилаётган депутатлар гуруҳининг хулосаларидан олдин бирон-бир фикр айтишга журъат қилолмаيمиз, аммо ўқиб асосий ва ақлоқ кўзга чалинаётган гапни айтиб қўйишимиз керак. Муҳокама далолат бeриб турибдики, миллий ўз-ўзини англаш ва интернационализм аънавалари узвий пайваста бўлиб кетмоқда. Хатларини тақдор-тақдор ўқир эканимиз, онанинг аллани ва отанинги лoнд-насиҳатлари билан қонинимизга синиб кетган она тилга меҳр-муҳаббат ушбу мактубларда қардош халқнинг лисонига ҳурматлиқ билан бeрилаш кетганини кўрамиз.

Дарҳақиқат, биргинада меҳнат қилмади, бир-биримизга ёрдам бeришга тайёрми, келажакни елкама-елка туриб бунёд этмоқдамиз, ёнма-ён яшамоқдамиз.

Депутатлар ҳам, мажлисага тақлиф этилган кишилар — миллатларо муносабатлар ва интернационал тарбия масалалари комиссиясининг рaнси, Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг вице-президенти Э. Юсупов, халқ маорифи ва маданият комиссиясининг рaнси, Тошкентдаги олий партия мактабининг ректори М. Исқандаров, Олмалиқ шаҳар партия комитетининг биринчи секретари А. Абдувоситов, «Правда Востока» газетасининг муҳаррири Р. Сафаров, иккинчи аъбoсу партиянинг хайдовчиси Э. Азаматов, «Ленин байраги» газетасининг муҳаррири Н. Умеров, Тил ва адабиёт институтининг директори Б. Назаров, Қўлэмалар институтининг директори А. Қаномов, ТошДУ ўзбек филологияси факультетининг декани И. Қўчқортоев, ТошДУ филология

факультетининг профессори О. Шарафуддинов, шунингдек, муҳокамада қатнашган бошқа ўртоқлар ҳам бир қанча конкрет тақлифлар айтишди.

Комиссия лойиҳа қонуншunosлик жараёни биринчи бoсқичининг негизин бўлди, деб таъкидлади. Лойиҳа устидаги самаралари ишчи дoвоми айтириш учун материал тўпланди. Газета ва журналларда эълон қилинаётган шарҳлар, меҳнатчилар ақли ва ўқув юр்தларидаги маърузалар, мактублар шуни тасдиқлаб турибди. Ишчилар ва деҳқонлар, ветеранлар ва ёшлар, илмий, техника ва ижодкор аъиллар вакиллари оммани ахборот воситаларидан кенг минбар бeриш тавсия этилди.

Нотиқлар матбуот саҳифаларида, йиғилишлар ва хатлида хайрихолик билан кўпгина амалий фикрлар билдирилётганини маъқуладилар. Аммо айни вақтда айрим мақолаларда қўполлик ва чўртқeсарлик қилинаётгани, уларнинг бир ёқламалари, вазият иқтисодий, сиёсий ва социал жараёнлардан ажратиб қўриб қириқилганлигини асосли эмас, деб ҳисобладилар. Айни пайтда, истабми ёки истамасдан турли халқларнинг манфаатлари бир-бирига қарама-қарши қилиб қўйилмоқда, жамиятдаги кескинлик кучаймоқда. Бундан эса ҳеч кимга наф тегайди, алоҳат.

КПССнинг ҳозирги замонадаги тил сийосатининг асосий қондалари ифода қилинган XIX Бутуниттифоқ партия конференциясининг резолюцияси қондалари муҳокаманинг принципиал негизин бўлиши лoзим. Давлат мақомига эга бўлаётган ўзбек тилини қўлланш доираси кенгайтириш билан бир вақтда барча граждандларнинг ўз-она тилларини эркин ривожлантириш ва ундан тенг ҳуқуқли фойдаланишига, СССР халқлари ўз ихтиёрлари билан миллатларо муомала воиситаси, деб қабул қилган рус тилини эгаллашга кафолат бeрилиши керак.

Мажлиса депутатлар гуруҳи ва ишчи комиссиясининг фаолияти тўғрисида ҳам бир қанча конкрет фикр-мулоҳазалар айтилди. Бундан бoён ана шу гуруҳ ва комиссия ишида иштирок этиш учун ижодкор ва илмий аъилларнинг яна бир қанча таниқли вакиллари тақлиф этилди.

Меҳнатчиларнинг истақларини инобатга олиб, Олий Совет Президиуми Қонуни лойиҳасини муҳокама қилиши 1 октябрда ушбу мажлисда бўлади деб Олий Совет сессиясига лoйиҳани миллий сийосатини туб қондалари ва қайта қуриш илгари сурган янги ваифаларни акс эттирадиган ҳўжжатни тақдим этишдир.

...Чoшхоғга бoриб мажлис ёйилганида яна мингта мактуб келди. Ҳа, хатлар қўлаверсин, фикр ҳазинаси тўлаверсин.

Биз эса яна бир қарра еслатиб қўймоқчимиз: ўртоқлар сизларнинг фикр-мулоҳазаларингиз, масалаларингиз жуда зарур. Хатларингизни Тошкент, В. И. Ленин номи майдон, Олий Совет Президиумига деб ёзинг.

Е. ЕФИМОВ,
ЎзТАГ шарҳловчиси.

Дўстлик алоқалари мустаҳкам

УЛАР РОССИЯ ВА УКРАИНА ОЛИЙ ЎҚУВ ЮРТЛАРИДА ЎҚИШАДИ

СССР Медицина фанлари академияси Турция илмий марказининг Тошкент филиалида бўлиб ўтган тантанали студентлик қабул маросимида студентлик билетини қўлга киритиш ҳуқуқига сазовор бўлган 1775 нафар йшларга олиқ йўл олдидан зағу тилклар баён этилди. Улар Украина ва РСФСР медицина олий ўқув юр்தларида ўқишга, ихтисослик эгаллаб, одамларга қувонч бағишлагани, уларни хасталиқлардан фoриг этгани жўнаб кeтадилар.

Бу қадар кўп йшлар Львов ва Днепрoпетровск, Тернополь ва Крaсноград, Ленинград ва Москва шаҳарларига, мамлакатимизнинг бошқа шаҳарларига биринчи марта йўл олапти. Шифокор мутахассислар етишмовчилиги айниқса, қишлоқ райoнларининг даволаш-профилактика муассасаларида кeскин ҳис этилаётган республикамизга қeрдoшларимиз ёрдам қилини қўзишди. Мавжуд муаммоларни эса ўз кучимиз билан ҳал этишнинг имкoни йўқ. Сoбаби, республикадаги турт медицина олий ўқув юр்தларининг моддий-техника базеси ҳабул қилувчиларни кўпайтириш имкoнини бeрмайди. Шунинг учун ҳам зарур қадарларни мамлакат олий ўқув юр்தларида тай-

ёрлашни сўраб СССР Министр-лар Советига, СССР ва РСФСР Молия министрликлари, Соғлиқни сақлаш министрликларига мурожаат этишга қарор қилинди. Дўстларимиз дарҳол ёрдам қўнралини қўзишди. Ма-но энди 1575 нафар студент Россиянинг, 200 нафар студент Украинанин медицина олий ўқув юр்தларида билим олгани жўнаб кeтапти. Жўнаб кeта-

ётган ёшларнинг 300 нафари Қоракўлгoистондан. Автоном республикада медицина кадрлари айниқса етишмапти, ноҳус экология вазияти вужудга келган.

— Бизга билдирилган ишонч-ни оқлаш учун бутун билим-мизни, куч ва гайратимизни сарфлаймиз, — дeди студентликка тантанали қабул маросимида Дилора Раҳмонова. —

Етук мутахассис бўлишга ҳаракат қиламиз. Ахир бу бизнинг кўп йиллик орузумизку.

Мактаб илмий мударри Саодат Йўлдошевона Нексадамбoе-ва ҳам ўғли Нoзимнинг Днепрoпетровск медицина институтида ўқишидан мамнун. У оналар номидан сўзга чиқиб, қeрдoш халқларга ёрдам бeриш-дек мамлакатимиздаги мавжуд аънагани улкан бахт деб eтeди.

Н. ЮЖКОВА.

СУРАТДА: мамлакатимиз медицина олий ўқув юр்தларида жўнаб кeтаётган йшлардан бир гуруҳмаси.

Т. Каримов сурати.

ЖАМОАТЧИЛИК

Хиндистон Республикаси миллий байрами — мустақиллик кунини муносабат билан 15 август кунин Тошкентда шаҳар жамоатчилигининг йиғилиши бўлди. Унда Ўзбекистон пойтахтида таълим олаётган ҳинд

Йиғилиши

талабалари, меҳмонхона комплексининг уюнида ишлаётган мутахассислар қатнашдилар.

Сўзга чиққан кишилар эркин ривожланиш йўлидан бoраётган Хиндистон сўнги вақт-

да миллий экономика, фан ва маданиятни юксалтириш иш-да жуда катта муваффақиятларга эришганлигини таъкидладилар. Бугун олий даражада бўлаётган мунтазам урашувлар натижада Совет — Хиндистон ҳамкорлиги сифат жиҳатидан янги марраларга чиқмоқда. Ўзбекистон билан

Хиндистон ўртасидаги иқтисодий, савдо ва маданий алоқалар ривожланмоқда. Дўстлик ва ҳамкорлик муносабатлари бундан бoён ҳам мустаҳкамланади, деган ишонч билдирилди.

Йиғилишда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари М. Ҳ. Холму-

хамедов, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Рaнсининг ўринбосари С. У. Султонова, Ўзбекистон ССР ташкил-ишлар министри С. О. Азимов қатнашдилар.

Йиғилишда Хиндистон Республикасининг Тошкентдаги бoш консули Й. Кумар нутқ сўзлади.

Тақлифлар, мулоҳазалар

• Менин тақлифларим қўйиладиганлар: лойиҳа батамом қайта таҳрир қилиниб чиқилиши, ягона давлат тилига асосланмиш керак ва у республиканинги ҳамма жойида амал қилиши керак.

Лойиҳа бoсқичма-бoсқич кўчга кирishi керак. Бизга маълумки, раҳбар кадрлар масалеси энг долзарб масаладир. Лойиҳада раҳбар кадрларнинг муомала тили хусусида фикр юритилган, лекин уни қўйиладигача тўлдириш зарур: республиканинги таъинланаётган ёки сайланаётган раҳбар хoдилларини маҳаллий тилини, маҳаллий халқ урф-одатларини, унинг расм-русумларини, яшаётган жойининг табиий хусусиятларини яхши билиши лoзим. Бундай талаб халқ хўжалиги ҳамда миллатларо масалаларини енчида доимо фойда келтиради.

Ҳoсиял КАРИМОВ, журналист.

• Матбуотда, радио ва телевидениеда, жамоатчилик йиғинларида тақдор-тақдор айтилганлик лойиҳанинги номи Ўзбекистон ССРнинг Тиллар тўғрисидаги қонун эмас, балки Тил тўғрисидаги қонун деб номланши мақсада мувофиқдир. Зeро муқаддимасида лўнда қилиб ёзилгандек, «Тиллар тўғрисидаги ушбу қонун республика территориясидега ўзбек тилини давлат тили сифатида расман қўллашнинг ҳуқуқий асосларини белгилаб бeради». Шунингдек, лойиҳанинги 1-моддасида

таъкидланганлик, «Ўзбекистон ССРнинг давлат тили ўзбек тилидир». Демак Қонуни ўзбек тилига давлат тили ҳуқуқини бeриш тўғрисидадир. Шундай бўлган, муқаддиманинги 2-хатбосининг тақдирини таъкидлаш керак.

Муқаддиманинги 3-хатбосини ҳам ортчи қилиш керак. Чунки ЎзССР граждандларининг она тилларидан ва бошқа белгиликларидан қатъий назар, тенг ҳуқуқлиги СССР Конституциясининг 34-моддасида, Ўзбекистон ССР Конституциясининг эса 37-моддасида аниқ белгилаб қўйилган. Мазкур ҳуқуқларини тил ҳақидаги қонунда тақдорлашга асло ҳожат йўқ.

Нўмон ИЛҲОМОВ, ҳуқуқшunosлик фанлари номзоди, доцент.

• Ўзбек тили давлат тили деб эълон қилинса, жуда кўп томонлама афзалликларга эришган бўлардики: биринчидан, она тилимиз ривожланади, раванқ топади. Ўзбек тили давлат тили деб эълон қилинса, ҳеч ким рус тилини кeла-б қўймаслигига аминман. Рус тили аввалгидай яшаш турмушимизда қўлланаверади. Иккинчидан, миллий тилимиз ривожланиши билан миллий маданиятимиз ҳам янада раванқ топади. Учунчидан, ўзбек тилида ўқув тартиплари қўлайди, бу эса малакали мутахассислар етказиб чиқаришда катта роль ўйнайди.

Феруза МУҲИДИНОВА.

Халқ истеъмолчи молларнинг қўллаб-қўллаб чиқариш, зардорларнинг ўсиб бораётган талаб ва эҳтиёжларини қондириш бугун саноат корхоналари олдига қўйлаётган муҳим вазифалардан бири. «Комфорт» ишлаб чиқариш бirlашмасининг махсус халқ истеъмолчи молларни қўллаб-қўллаб чиқариш бўлими раҳбари Т. Каримов билан адо этаётган коллективлардан. Бу ерда айниқса Валентина Воробеева бошлиқ бригада коллектив катта ютуқларини қўлга киритмоқда.

Касаба союзлари: ҳисобот ва сайловлар

Тадбирлар қоғозда қолмасин

Механика заводи тўқимачилик комбинатига енгил саноат машиналари учун зарур деталлар ишлаб чиқарувчи бирдан-бир корхона бўлиб ҳисобланади. Завод чиқарётган махсуснинг ҳажми ўзгариб бораётганлиги унинг асосий вазифаси бўлиб қолган. Унда яна тўқимачилик ашёларидан ташқари темир суна, панжара, қозон, болалар учун сиранишчи каби ўйлаб-чиқариш маҳсулотлари етказиб турибди. Сўзаси, завод бундан озмунча даромад олаётгани йўқ. Ана шу фойда нисбаларга сарфлаштириш, ишчиларнинг иқтисодий муаммолари қандай ҳал бўлапти, умуман заводда ишчи учун қандай шарт-шароит яратилган?

Механика заводи касаба союз ташкилотининг ҳисобот-сайлов йиғилишида тўлган ҳар бир кунини айнан мана шу саволларга жавоб олиш истагида эди.

Завод касаба союз ташкилотига тўзилган бешта комиссия иш олиб борди, — деди ўз нутқида унинг раиси Л. П. Харламова. — Бу асосан меҳнатни муҳофаза қилиш, уй-жой ва машиини, балогатга етмаган балдан шугулланувчи ва оммавий-ташқилый комиссиялардир.

Ушбу йил давомида қандай ўзгаришлар бўлди, нисбаларни ўзгаришига эришса олмадик? — дея давом этди нотиқ. — Завод касаба союз ташкилоти ўз фаолиятини социалistik мажбуриятлар — балоридишлик, коллектив шартоммаси бўйича тадбирлар амалга оширишга, меҳнат иқтисоди-нинг муаммоларининг, меҳнат ва машиини шарт-шароитларнинг яхшиланishiга йўналтирди. Бугунги кунга келиб меҳнат уюмдорлигининг ошishi 109,7 фоиздан иборат бўлиб турибди. Иш ҳақининг иқтисод фонди биргина охирига 8 ой мобайнида 60518 сўмни ташкил этган. Қўниқлик миқдори эса 0,95 фоизга қамайган.

Шундан сўнг нотиқ касаба союз ташкилоти фаолиятидаги ютуқлар билан бир қаторда камчиликларини ҳам санаб ўтди. Хусусан, меҳнат иқтисодини бузувчилар билан иш қўнғили олиб борилмаганини санабди прокуратура сонини қаматишни йўқ. Ҳуқуқлик судида ўз вақтида чора қўрилгани йўқ.

Заводда иқтисод кадрлар тайёрлаш бўлимининг ишчи яхши деб бўлмади. Шунингдек, завод маъмуриятининг кадрлар тайёрлаш бўлими ишлари суст. Пенсияларнинг тарқатиши, қарабасини ўрни бўш. Негаки, оғир иш участкалари пенсияерлар, кекса ишчилар қўлида.

Меҳнат иқтисоди бузилишига асосан иш режимидаги турлича аҳвалини салбий таъсир ўтказмоқда. Соат 7 дан 8 7.30 дан, 8 дан 8.30 дан ёки 8.30 дан 9 дан бошлаб иш қилинади. Назоратчи қай тарзда олиб бориш мумкин? Баъзида соат 9 да иш бошланганлар ҳам соат 7 да бошланганлар қатори 15.30 да ишни тугатиб чиқиб кетишади. Умуман, бу масалани узиб-кесил ҳал қилиш мақсадида комбинат маъмурияти олдига соат 8 дан иш бошлаш лозимлигини талаб қилиб қўйди. Лекин ни-магадир руҳсат беришмади.

Махсулотларнинг сифатли бўлиши кўпроқ ўш вақтида ишчиларни ҳам ашё билан таъминлаб туришига боғлиқ. Биргина шунинг оқибатида корхона 51,045 миң сўмлик махсулот бера олмади.

Завод йилгача иқтисодий иш шартинга ўтганлигига қарамадан ҳақ ва бўлим раҳбарлари ўзларича мустақилликка эга эмаслар.

Ф. ХУСАНОВА.

Мендан кетгунча...

С. Раҳимов райондаги «Олимпия» массивининг Мухбир кўчасида 1988 йили 1 сентябрда таянган равишда 278-ўрта мактаб очилган эди. Бунга роппа-роса бир йилча бўлиб қолди. Мактаб бош пудратчи — 159-трест 61-қурилиш бошқармасининг қурувчилари ва уларга ёрдам берган ёрдамчи пудратчилар кўмагида қурилган. Бош пудратчи 159-трест мактаблар қурилишига ихтисослаштирилган. Шу кунларда улар Сергеев массивида мактаб қуришмоқда.

Ушбу ҳали бир йилга тўлмаган мактабда аҳвол қандай дериш? Мактабнинг коридор ва синф хоналарини айланди. Коридорларнинг айрим ерларидаги алибастер сувоқлари кўчиб кетган. Синф хоналаридаги полга ётқизилган линолеум ҳам кўчиб, йиғилиб қолган. Спорт залдаги полга тахта ўрнига рейкалар қоқилгани сабабли кўп ерлари кўчиб кетган. Шинга қоқилган тахталар ерда ётибди. Мактабнинг ташқи деворларига ёпиштирилган кафеялар ҳам қўчила кетмоқда. Мактабнинг остки қисмига яхшигина сув тўпланиб қолган. Булар мактаб ичидagi камчиликлар.

Мактаб ташқарида иссиқхона ноқулай жойга қурилган. Уни қуришдан олдин ернинг дренаж ҳолати яхши ўрғанилмаган. Иссиқхона шундоққина жардин ёқасида турибди. Бунинг оқибатида иссиқхона остидан оқиб ўтган сув би-но тагига ўтирган. Натijaда иссиқхона қулаб тушган! Ҳуқуқчилар.

Ташвишли сигнал

Кечқурун, соат ўн яримда муҳозона чучварани кўйиб улгурмасдан чироқ ўчиб қолди, деб ёзади УЭТАГ муҳбири И. Алимов. Уй-жойлардан фойдаланиш бошқармасига кўнгирак қилдим, чунки у бизларнинг энг яхши ёрдамчимиз ҳисобланади. Лекин «ёрдамчимиз» жавоб бермади: у ерда соат ўнча навбатчилик қилишар экан.

Газетеларда Тошкентдаги авария ва спорака хизмати телефонлари номерлари эълон қилинганлиги эсимга тушди. Чилонзор район электр тармоқлари идорасининг телефонни 77-19-72 эди, хато бўлиб чиқди. 77-26-83 га кўнгирак қилиш керак экан. Итмосининг спесарлар бригадаси бошлиғи Виктор Васильевич Баркер қабул қилди ва ердан беришини айтди.

Орадан бир ярим соат ўтди, чироғимиз ёнади. Яна кўнгирак қилдим. Трубкадан бошқа бир мулоҳиша овоз эшитилди: «Баркер сизнинг олдингизга кетди. Ташвишланманг, чироқсиз қолмайсиз».

Кечаси соат 3 бўлди ҳамки чироқ йўқ. Яна уша таниш номерни тердим. В. Баркернинг овози эшитилди: «Уйингизда бўлдинг. У ошпа пудратчида экан. Пудратчи яшайдиган 32-квартира эшигини тақиллади-ди. Лекин у уйда йўқ. Бўлганда тузатган ёки тегилши хизмат идорасидан ёрдамга одамларни чақирган бўлар эдик».

Эрталаб соат 8 да ана шу квартирга к. кириб боришим. Эндигина ўрнидан турган аёл, ҳомузга тортиначи тушунтирди: уй эгасининг электрга алоқаси

йўқ, у сантехник. Яна Баркерга мурожаат қилишга тўғри келди. «Ахир калит унда, спесарда, биз Тошкент шаҳар иқтисодиёт комитетининг авария хизматига ҳам маълум қилдик. Телефонни 33-15-90, деҳ тушунтирди у. У ерда Равил Рауфович Шоймардонов нав-

роқдан дарак бўлмади. 47-уй-жойлардан фойдаланиш бошқармаси бош инженери Любова Федорова бошқармага мурожаат қиламан. «Назорат оламан», — деди у қатъий оҳангда. Бунақа пудратчининг кераги бор, деб сўрай-ман. Шунда пудратчининг шуб-

Бунақа оилавий пудрат керак-лигини Л. Ф. Боцманова ўз фикрида қатъий туриб олди: керак, гарчи чироқ бўлмас ҳам пудратчи айдор эмас. Чилонзор район уй-жойлардан фойдаланиш бирлашмаси директори Вағиб Додашевчи Гусейновага мурожаат қиламан.

матига кўнгирак қиламан. «Фақат водопровод ва канализацияни тузатман», дейишади улар менга жавобан. «Ахир Баркер кеча айтган эди-ку...» «Ҳеч нарса билмайман». «Ҳеч бўлмас исми шарифингизни айтинг». «Липянский». «Исмингиз, дедангизни исми». Сиз мени нега сўроқ қиласиз? Сталин даври ўтиб кетган», — тузатдан жавоб берди у.

Менга яхши таниш бўлиб қолган шаҳар иқтисодиёт комитети авария хизматидаги телефон қиламан. «Тузатман», — дея қисқа жавоб берди Валерий Юрьевич Брюханов. «Умуман келгусида, бундай ҳолларда 33-75-79 га телефон қилганингиз маъқул».

Бир соатдан кўпроқ вақт ўтган, чироқни ақишди. Асбегтегмасдан, овоза қилмасдан, тезроқ ишлаша бўларкан. Қандай эҳши!

Илгарилар ҳам 47-уй-жойлардан фойдаланиш бошқармаси, Тошкентдаги бошқа коммунал хизмат идораларидан тартибсизликлар ҳақида ёзишга тўғри келган эди. Мақола бошлаган бўлсада, унга жавоб беришмади. Энди, ишга муваққилдан кетган ўша банд кишилар тушунтириш беришса, зора?

Яна бир нарса: хамири очиб, қиймаси сасиб қолган чучварани нима қилдик... энди менга га пудратчи Улфат Мақсудов ёки бошқа кимдир ўшга олиб барармикан! Уларнинг ибораси билан айтганда, пудрат шартномасига биноан...

Пудратчи, чучвара сизнинг ҳисобингизгами?

батчилик қилаётган экан: «аризангизни назорат қилганимиз», деди у. Чироқдан эса ҳамон дарак йўқ. Эрталаб ишга кетаётиб, соат 9дан 25 минут ўтганда уй-жойлардан фойдаланиш бошқармасига кирдим. У ерда одам жуда кўп, соат 9 яримда бошланганда қабулни куттишмоқда. Модомики, уйимиз оила пудратчида экан, у биз билан бир ерда яшаркан. Нима сабабдан навбатчилик бу даражада қаттиқ чекаб қўйилган! Бу нима, пудратчи ўзи! — деб ўйладим.

Ишондан Чилонзор район уй-жойлардан фойдаланиш бирлашмаси авария хизмати бошлиғи Геннадий Александрович Иванкига кўнгирак қилдим. «Шошилинчи чоралар кўрайми», деб жавоб қайтарди. Лекин тушлик бошланганида ҳам чи-

ҳасиз фойдаси ҳақида, уни қайта қуриш муҳолифларинга ёқтирмаётганликлари ҳақида бутун бир маруза эшитаман. «Тушунсангизки, сиз идораларга бошқарма-бошқарма мурожаат қилиб овоза бўлмай тўғридан-тўғри уй-жойлардан фойдаланиш бошқармасига учрашингиз мумкин», «Менга бу эмас, чироқ керак». Любовь Федорова эътироз билдиради: ҳаммамиз ҳам одамимиз. Эҳтимол, пудратчингиз меҳмонга кетгандир. Умуман очинини айтсам, кеча маош берилган эди. Нима, унинг бунга ҳуқуқи йўқми?!

Ҳуқуқи бор, албатта. Лекин бунга аҳолининг нима дахли бор? Ўзи қила олмаган ишга нима учун кўл уради! Пудратчи Улфат Мақсудов ишдаги бундай камчиликлар учун қандай жавобгарликка тортилади!

«Эзим шахсан шугулланаман», — деб ишонтирди мени у. Орадан икки соат ўтди, чироқ йўқ. Яна ўзимизнинг бошқармага кўнгирак қиламан. Нима Анастольевна Воробеева авария машиниса чақиртилганини, у тезде етиб келишни тасдиқлади. Орадан уч соат ўтган, Тошкент шаҳар иқтисодиёт комитети авария хизмати янги навбатчисининг тинчлигини бузган. Одил Солиевчи Солиев аризам назорат остида турганлигини, машина жўнатишини ана бир бор тасдиқлайди.

Ниҳоят соат 16 дан 15 минут ўтганда чироқ ёнди. Гапни шу ерда мухтасар қилсам бўларди. Лекин кечқурун, тахминан худди кечгаги вақтда ана чироқ ўчди. Телефон номерлари ёзилган дафтарчами қўлга олиб район авария хиз-

«Тошкент оқшоми»га жавоб берадилар

«Шаҳар кимники?»

«Тошкент оқшоми» газетасининг шу йил 28 апрель сониде ана шу сарлаҳга остида танқидий мақола босилган эди. Унда К. Маркс ва Ленинград кўчалариданги икки хил манзара — биринчи обод, иккинчисининг ўз халига ташлаб қўйилган, Бўсув каналиданги аҳвол ҳамда Мухимий, Тарас Шевченко, Павел Полторацкий кўчаларининг сувсизлиқдан қарқаб ётган до-дарахларини ҳақида мулоҳаза юритилган эди. Бу мақола юзасидан Тошкент шаҳар Совети иқтисодиёт комитети ободонлаштириш бош бошқармасига қарашли ихтисослаштирилган суғориш, гидротехник ишхоналар ва кўканал-зорлаштириш ремонт-қуриш трести бош инженери Б. Тўлгановнинг редакцияга қўйлаган жавоб хатиде жумладан шундай дейилади:

«Шаҳар кимники?» мақоласини диққат билан ўрганиб, трестга қарашли район бошқармалари мутасадди ходимлари иштирокда кўриб чиқдик.

Дарҳақиқат, мақолада айтилганидек, ариқлар бору, лекин ҳамма ариқда ҳам сув йўқ. Шаҳримиз 1966 йилги эзиланган сўнг қайта қурилди. Шу даврда, суғуни майда шохобчаларга тақсимловчи аниқгина каналларимиз йўқ бўлиб кетди, айриларида майда ирригация шохобчаларига сув етказиб бериш хусусияти йўқолди. Турар жой бинолари, ишоотлар қуриш пайтида ер сатҳи кўтариб юборилди ёки пасейтирилди. Натijaда сув оқиб турган ариқларга сув чиқмай қолди.

Шаҳардаги 3000 километрдан ортиқ ирригация шохобчаларини вақтида тозалаб, сув билан таъминлаш учун 2250 дан ортиқ микроблар керак, аммо ҳозирги кунда 700—750 микроб бор.

Унинг устига юқорида айтилгангадек қурилушлар давом этмоқда. Янги-янги массивлар қурилиб, майда ирригация шохобчалари сувсиз қолади. Кўп йиллардан бери ишлаб турган ирригация шохобчаларимиз технология бўйича йилгига 2 марта тозалаш лозим; бақорда ва қузда. Аммо, тозалангандан кейин 1—2 ой ўтар-ўтмас шу шохобчалар кадрли тошкентликларимиз томонидан ва мақолада айтилгандек, фаррошлар томонидан тўлдирлиб ташланади.

Шаҳримиздан ўтган Бўсув, Салор, Қорақамчи, Қорасув, Анҳор каби каналлар Тошкент ободонлаштириш бошқармасига қарашлидир.

Каналлар, ирригация шохобчалари кимга қарашли бўлишидан қатъий назар, шаҳар тошкентликлариники, яъни ҳамма-мишникидир. Демак, шу каналлар ҳам бизники. Ирригация шохобчаларини ифлос қилмай, оқова сувларини ариқларга оқимасак, сувларимиз тоза ва мусоффо бўларди.

Трестимиз қонидида бошқармаларда микробларимиз доимий ишларини бажариб келишарди, аммо машина, механизм, ишчи кучи етишмаганилиги сабабли шаҳардаги барча ирригация шохобчаларини бир вақтда тозалаб, сув бериш вазифасини ҳозирча бажаролмаймиз. Лекин бунга интилаймиз».

АҚШда Альберт Эйнштейннинг хати сотилди

«Шаҳар кимники?»

НЬЮ-ЙОРК. Тарихий қадриятларни сотиш билан шугулланётган салонлардан бири Альберт Эйнштейн эрган хатини 4 миң долларга сотиб олди. Ассошиэтед пресс агентлигининг хабар беришича, Американинг Теннесси штати Ноксвилл шаҳрида яшаватган 78 яшар пенсионер Хаворд Ветсел нисбийлик назарисининг муаллифи шахсан ўзинга юборган хатини сотишининг бониси шундаки, бу мактубни саклаш унинг қўлидан келмай қолган. Ветсел Эйнштейн билан 1947 йилда, яъни улар бирлигида «Манхэттен» лойиҳасини амалга оширишда ҳамкорлик қилган. Ветсел Эйнштейннинг атом бомбасини яратди эди. Улуг олимнинг хати ҳам ўша йили ёзилган.

Кўп йиллар ўтганлиги сабабли сарғайиб, титиллиб кетган хатда Эйнштейн ўша кезлар ҳали 88 бўлган ўз ҳамкасбига мурожаат этиб, Ветсел ва унинг ҳамкасблари таъдиқ этаётган назарий физиканинг хусусий масалаларидан бирини тушунтириб беришни илтимос қилган.

Хатини сотиб олган дўкон эгасининг Ассошиэтед пресс агентлиги муҳбирига хабар беришича, хат ўш заҳотик олиб сотилган. Аммо кимга ва қанчага сотилганини шу дўкондор айтмади.

Ким ошди савдосида Эйнштейннинг президенти Франклин Рузвельтга ёзган мактубининг нари жуда баён бўлди. Агентлигини хабар беришича, олим ана шу мактубда атом бомбаси яратилиши тарафдорлигини айтган, ана шу мактуб 220 миң долларга сотилган.

Японияда одамлар қанча умр кўради?

ТОКИО. Японияда ўтган йили туғилган кичкинтойларнинг яримдан кўпроғи 80 ёшга чад қилиб қолди. Соғлиқни сақлаш ва социал таъминот министрлигида хизмат қилётган япон мутахассислари мамлакатда ўртача яшаш давракиса тўғрисидаги маълумотларни таҳлил этиш асосида шундай ҳулосага келдилар.

Гарчи японларнинг ўзлари яшаш муддати қисқарганидан ташвишга тушаётган бўлсаларда, бу кўрсаткичлар бугунги кунда ҳам жаҳондаги энг юксак кўрсат-

Англиялик 47 ёшли Эндрио Сандеман бир неча йил мобайнида ўқусизликдан кўз юмган йўқ. На ўқу дорис, на махсус тузилмидаги қаровот, на нима билан даволаш қор қилмади. Мўъжиза тасодифан рўй берди. Эндрио самолётда Лондондан Гонконгга йўлга чиқди-ю, 16 соат давом этган парвоз давомида назза қилиб ўтди. Шундан сўнг Сандеман «Бонинг-747» самолётининг ўрнигининг сотишини илтимос қилиб, Британия авиаконкомпаниясига мурожаат этди. Компания ўқусизликдан ниҳоятда азоб чекаган кишининг ҳолатини чиқаришга рози бўлди. Эндрио Сандеман «Бонинг-747» самолётининг ўрнигинида.

Уй бекалари учун пенсия

КАБЕРРА. ТАСС муҳбири Алексей Воронин хабар беради: Янги Зеландиянинг 60 ёшга тўлган ҳар бир граждани, хатто доимий иш таъин бўлмаган маса ҳам бундан бўён пенсия олиш ҳуқуқига эга бўлади. Мақолада, уй бекалари ҳам пенсия олишлари мумкин. Хукумат Янги Зеландия парламентига тақдим этган 1989—1990 молия йили давлат бюджетининг лойиҳасида ана шундай вазда берилган.

Янги социал сисематни таъминлаш учун маблагларни граждандарнинг ҳар қандай даромадларига 7,5 процент миқдорда алоҳида пенсия солиғи жорий этилиши тўғрисида олиш шартлиги қўйилган. Бу, жумладан, тирикчилик кир-лашаватганига қараб қарилки пенсиясини ҳар йили ошириш имкониятини беради. Ҳисобчи тобларга қараганда, 2025 йилда Янги Зеландия аҳолиси ана «қариб» қолади ҳамда пенсия тўлаш учун зарур бўлган маблаг анча ортади, худди ана шу кезде эса эркакларга ҳам, аёлларга ҳам пенсия 65 ёшдан тўланадиган бўлади.

Хитойдаги иқтисодий вазият

Пекин. ТАСС муҳбири Марат Абулхатин хабар қилади: Ҳозирги вақтда иқтисодий иш Хитой компанияси ва ХХР ҳукумати фаолиятидаги асосий ишдир. Яқинда бўлиб ўтган воқеалар мамлакатда анча иқтисодий зарар етказганлигини, улар Хитой халқ хўжалиги муаммоларини тарғиб қилганлигини ҳалол ва очинчарча тан олиш зарур, деб ёзди ХКП марказий комитетининг органи «Жень-деинь жибао» газетаси.

Тартибсизликлар ва ҳукуматга қарши исённи келтириб чиқарган шахслар ўзларининг сиёсий мақсадларига эришиш учун хўжалик соҳасидаги мавжуд қийинчиликлардан фойдаланиб қолганини айтишди. Шу билан бир пайтда бир қанча мамлакат-

лар Хитойга сиёсий ва иқтисодий таъйиқ ўтказиш учун ХХРга қарши жаза чоралари қабул қилдилар. Бундай ҳаракатлар биринчи навбатда Хитой иқтисодик муаммоларини тарғиб қилган. Буларнинг ҳаммаси баъзи одамларда, Хитой юз берган аҳволдан шараф билан чиқа оладими, ХКП ва ҳукумат иқтисодий қурилиш соҳасида белгилаган вазифаларни бажара оладими ёки йўқми, деган шубҳа туғдириди.

Экономикада қийин вазият юз берганлигини биз ҳалол ва очинчарча тан олиш зарур, деб ёзди «Жень-деинь Жибао». Иқтисодий стратегиямиз «тўғри ва аниқ»лигини таъкидлашнинг асосий зарур. «У ўзининг ҳаёт-ийлигини ва тўғрилигини ис-тиботлади». Капитал қурилиши

суръатлари ва қўламлири қаттиқ назорат қилинмоқда. Ишчилар ва хизматчиларнинг иш ҳақи муттасил ошиб бормоқда. Буларнинг ҳаммаси экономикани тарғиб қилганлиги билан алоқадор. Хитойдаги иқтисодий тарғиб қилиш ишида муайян ютуқлар борлигини билан алоқадор. Хитойдаги иқтисодий тарғиб қилиш ишида муайян ютуқлар борлигини билан алоқадор. Хитойдаги иқтисодий тарғиб қилиш ишида муайян ютуқлар борлигини билан алоқадор.

Абу Райхон Беруний айтади:

Эй бахтли ўртоғ, бу оламга келган ҳар бир кишининг у дунёга кўчмоғи зарурдир. Ва лекин айд ҳукм қиладики, у масалани билмаган ҳолда жон таслим қилмоғидан, билиб ўлишим яхшироқдир.

Кичик нарсага эътиборинг қарама, унинг фойдали ўрни бор, катта кишининг керакли жойи бор.

Яхши худқ яхшилик аломатидир.

Бузуқ ниятли ва ёмон ахлоқли кишилар ўртага кириб олиши билан иш тўғри бўлмайди.

Эҳсон қилган кишининг миннати эҳсонини йўққа чиқаради.

Билимсиз кишиларнинг қўнғли хурофотга мойил бўлади.

Елгон доим ростдан енгилди, у худди сув юзасидаги кўпиндек йўқ бўлиб кетади.

Тенглик ҳукм сурган жойда сотқин, алдамчи эҳтирослар, гўм-гўсса бўлмайди.

Яхши билмаган нарсасига уринган киши шарманда бўлади.

Доим бир хил нарсага қарай бериш малоллик ва сабр-сизликка олиб келади.

Тошкент аэроклуби яқинда ўзининг 55 йиллигини нишонлади. Ана шу вақт мобайнида мнглаб спортчилар ва чинакам мутахассислар тайёрлаб чиқарилиди.

СУРАТЛАРДА: аэроклуб курсантлари самолётларнинг ана шундай бошқарилган моделларни яратадилар; Тошкент осмонига В. Миленький суратлари (УзТАГ).

Ў жарлик

(Ҳинд халқ эртаги)

Дунёда эру хотин яшаган бўлиб, уларнинг ҳар иккиси ҳам ўткетган ўжар ва ишқмас бўлишган экан. Кунлардан бир кун, кечки пайт овқатланиб ўтирганларида кучли шамол кўтарилиб, куча эини ланг очилиб кетди. «Хотин, эинини ёпи!» — дебди эр. «Эини ёпи!» — деб жавоб қайтарибди хотини. Улар шу бўйича ярим тунга қадар баҳсласалар ҳам, эинини ким эинини қелиша олишмади. Шунда эр: «Биринчи бўлиб иим тапирса, уша эинини ёпади!» дебди. Хотини рози бўлибди. Чунки эрмай кечлик қилишиб, эинини қулфламай, тинчгина «йўққа» ётибди.

Эрта билан ўжарлар товуш чиқармай нонуштага ўтирсалар, эинига ҳеч нарса йўқ! Ҳизматкорин ҳам чарчир олмадилар, элитувчидан ҳам ёрдам сўрай олмадилар. Хотиннинг ўзи бозорга боришга мажбур бўлибди. Елғиз қолган эр қандай қилиб хотинини биринчи бўлиб тапиртириш ҳақида режа тўза бошлади. Шу пайт унинг саргарош кириб келибди-да, хурмат билан салом берди. «Хўжайин мендан хафа эмасмикин-а?» — деб ўйлаб, қайтадан салом берди. Лекин алик эштинмади. Саргарошнинг жаҳли чинка бошлади: «Ҳай, майли, сен ҳозир тапирсан!» деган қарорга келибди-да, қайчиси билан ўжарнинг сочининг яримини олиб ташлади. Сўнг сочининг ҳам яримини қиртишлади, бунинг устига мўйловининг ҳам бир тутамини қирқиб олибди!

Буларга ўжар кўзларини бақрайитириб тураверибди, лекин аввалгидек овоз чиқармади. Шунда саргарош ўқоқдан бир қисм қоракун олиб келибди-да, икдамаснинг бапарасига обдон сурқабди. «Афтидан, у сеҳрланган!» — дебди-да, саргарош жуذا қўрқиб кетибди ва асбобларини йиғиштириб, ташқарига гойиб бўлибди. Теъдда хотини ҳам бозордан қайтибди. У сочининг ярим олинган, бир мўйловли ва афти булганган эрини кўргач, қўрқувдан: «Вой-дод, сенга нима бўлди?!» — деб фарёд қўтарибди. Ана шундан кейингина эр қувонганидан: «Энди қалайсан, тапирдингку-а!» Энди эинини сен ёпасан!» — дебди қувониб.

Фозилжон ОРИПОВ таржимаси.

Муҳаррир Э. М. ЭРНАЗАРОВ.

Реклама ва эълонлар

Ўзбекистон ССР Савдо министрилиги
РЕСПУБЛИКА ҚУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ
1989-1990 ўқув йили учун

Ўқувчилар қабул қилади

Билим юрти барча йўналишдаги озиқ-овқат, саноат товуларга бўйича юқори малакали контролёр-кассир ва сотувчилар тайёрлайди. Бу гуруҳларга 25 ёшгача бўлган ўрта маълумотлилар кириш имтиҳонларини қабул қилинади.

Ўқиниш муддати 8,5 ой.
Ўқинишга республикамиз шаҳарларида яшовчилар қабул қилинади.

Ўқиниш даври дахлати стажига қаради.
БОШҚА ШАҲАРДАН КЕЛГАНЛАР ЕТОҚХОНА БИЛАН ТАЪМИНЛанади.

Ўқиниш вақти ва рўзе тилларида олиб борилади.
Ҳамма фанлардан аъло баҳоларга эга бўлган, битириш имтиҳонларини муваффақиятли топширган ўқувчилар беловасет қарорига қўра, ўқиниш битириб бўлган Тошкент совет савдо техникумига кириш имтиҳонларисиз қабул қилинади.

Ўқувчиларнинг ишлаб чиқариш практикаси Тошкент шаҳрининг Бош универсал магазинида ва универсалларда олиб борилади.

Ўқиниш кирувчилар қуйидаги ҳужжатларни топширадилар: директор номига ариза, маълумоти тўғрисидаги ҳужжат (асли), турар жойидан справка, таржиман ҳоли, 086/У формадаги медицина справкиси, 3х4 см. катталикдаги 6 та фотосурат, характеристика, шаҳар савдо идораси ва область савдо бошқармасининг йўлнамаси.

Ўқиниш қабул қилинганларга ҳар ойда 32 сўм стипендия бериллади.

Ота-онасиз ва етим қолган ўқувчиларга ҳамда Улуғ Ватан уруши I ва II даражали ноғиронларнинг фарзандларига ҳар ойда 41 сўм стипендия тўланади.

Республика қунар-техника билим юртининг адреси: 700173, Тошкент шаҳри, А. Икромов району, Бобир кўчаси, 3-уй (13 ва 70-автобуслар билан «Чупон-ота»; 4 ва 9-трамвайлар билан «Тез ёрдам медицина клиникаси» бекатларигача борилади). Телефонлар — 75-35-86, 75-35-92.

Тошкент шаҳар Халқ таълими Бош бошқармаси
В. П. Чкалов номидаги Тошкент аниқлаш ишлаб чиқариш бирлашмаси базасидаги

С. И. КАДИШЕВ НОМЛИ 33-АВИАЦИЯ ҚУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ

қуйидаги ихтисослар бўйича

1989-90 ўқув йили учун

Ўқувчилар қабул қилади

Учин аппаратларнинг йиғувчи-слесари, механика-йиғувчи шилари слесари, учин аппаратлари деталларини тайёрлаш ва парчилаб иш бажариш слесари, кенг профилдаги станокчи, рақамли программа билан бошқариладиган станокларнинг оператори, фрезерчи, газ-лавандачи.

Билим юртига 8—10 синф маълумотидаги йигит ва қизлар қабул қилинади.

10-синф маълумотида эга бўлган ўқувчилар, шунингдек, Совет Армияси сафларида ўз хизмат бурчини ўтаб қайтган ёшлар учун ўқиниш муддати — 6-10 ой.

МАШҒУЛОТЛАР ГРУППАЛАРИНИНГ КОМПЛЕКТЛАШУВИГА ҚАРАБ БОШЛанади.

8-синф маълумотида эга бўлган ўқувчилар учун ўқиниш муддати — 1, 2, 3 йил.

1—2 йил таълим олган ўқувчиларга тегишли насоб бўйича малака оширишнинг ҳақидаги ҳужжат берилди.

2—3 йил таълим олган ўқувчилар бепул овқат ва кийим-бош билан таъминланадилар.

Билим юртини тамомлаган ўқувчиларга танлаган касби бўйича малака оширигани ва ўрта маълумот олгани ҳақидаги диплом берилди.

1 йилгача муддат билан таълим олган ўқувчиларга ойнага 85 сўм стипендия тўланади. Ишлаб чиқариш практикаси даврида ўқувчиларга ўзлари ишлаб топган иш ҳақининг 50 фоизи тўланади ва стипендиялари сақлаб қолинади.

Билим юртидаги ўқиниш даври умумий меҳнат стажига қўшиб ҳисобланади. Дарслар ўзбек ва рус тилларида олиб борилади.

Билим юрти яхши спорт базасига эга. Авиамоделичилик тўғрисидаги, миклий чолғу ансамбли, духовой оркестр, вокал чолғу асбоблари ансамбли ва расм чизиш студияси ишлаб турибди.

Билим юртини аъло баҳоларга тамомлаганлар олий ўқув юрларининг кундузги ва кечки бўлимларида, шунингдек олий ҳарбий билим юрларига ўқинишга юбориладилар.

Кирувчилар қуйидаги ҳужжатларни топширадилар: директор номига ариза, 8-синфин тамомлаганлиги ҳақидаги ҳужжат ёки ўрта маълумот ҳақидаги аттестат, турилганлиги ҳақидаги гувоҳнома ёки паспорт, медицина справкиси (086/У форма), 6 донга фотосурат (3х4 ва 4х5).

Адрес: 700207, Тошкент шаҳри, генерал Петров кўчаси, 331-уй (8, 30, 106, 151, 171-автобуслар; 6, 29-трамвайларнинг «С. И. Кадисhev номи билим юрти» бекати). Телефонлар — 96-58-20, 96-39-72, 96-47-70.

Реклама ва эълонлар

МАКТАБГАЧА ЕШДАГИ БОЛАЛАР УЧУН

Пишиқ, енгил ва қулай пойабзалларни

янгийул пойабзал бирлашмасининг усталари ишлаб чиқаради.

Усти очик, таглиги чармдан тикилган ёзги туфлалар шулар жумласидандир. Улар турли рангдаги хромдан, ҳар хил безаклар билан тикилади. Шунинг учун чиройли бўлади.

Қўнжи сунъий материаллардан тикилган, мўйна астарли этиклар. Таглиги — чармдан резина ёки полиуретан қопламали, қуйма ҳолда тайёрланган. Қўнжи «молния» илгакли ёки «вилькро» (ёпишқоқ материал) билан ёпилади.

БОЛАЛАР УЧУН УШБУ ПОЙАБЗАЛЛАРНИ «ТАШОБУВТОР» МАГАЗИНЛАРИДАН Сотиб олиш мумкин.

Янгийул пойабзал бирлашмаси.

«Прогресс» кооператив бирлашмаси

УЧАСТКА БОШЛИКЛАРИ ВА ИШ БОШҚАРУВЧИЛАРИНИНГ КОНКУРСЛИ ҚАБУЛИНИ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ.

Конкурсда ремонт-қурилиш ва пардозлаш ишлари хуосиятларини яхши биладиган камида 10 йиллик амалий иш тажрибасига эга бўлган олий ёки ўрта-техника маълумотида эга шахслар иштирок этишлари мумкин.

Ҳужжатларни топшириш муддати — эълон чиққан кундан бошлаб бир ой.

Кооператив бирлашма шунингдек бўёқчи, дурал-

гор, кошникор ихтисослигига эга юқори малакали ишчиларни ишга таклиф қилади.

Қуйидаги адресларга мурожаат қилинсин: Тошкент шаҳри, Генерал Петров кўчаси, 140, Телефонлар 67-34-12, 68-69-82 ёки Космонавтлар проспекти, 6 — Тошкент шаҳар Совети ижроия комитети хузуридаги аҳолини ишга жойлаштириш бюросига ёки яна — М. Ҳасанова кўчаси, 10-уй — аҳолини ишга жойлаштириш бюросига (Ҳамза район, бўлимига).

«Прогресс» кооператив бирлашмаси

Марказий универсал магазин

ЕШЛАРНИ ЕЗ, ҚУЗ, ҚИШ МАВСУМЛАРИГА МўЛЖАЛЛАНГАН МОЛЛАРНИ

ҲАРИД ҚИЛГАНИ ТАКЛИФ ЭТАДИ

Молларнинг ушбу турлари моданинг ҳар қандай ўзгаришларини ҳис этувчи ёшларга мўлжалланган. Таклиф этилаётган моделларда кийим-кечакларнинг бичилиши ҳам, танланган газламалар ҳам, уларнинг ранги ва зийнатлари ҳам диққатга сазовор.

Ёзги либослардан хотин-қизлар ва эркекларнинг ип-газламадан тикилган КОСТЮМЛАРИГА, пахмоқ ТРИКОТАЖ БУЮМЛАРГА, ип-газлама ва шойи газламадан тикилган БЛУЗКА ва ЮБКАЛАРГА эътибор беришни маслаҳат берамиз. Блузкаларга гул тикилган ёки кашта билан зеб берилган.

Қузги либосингиз, масалан, каттак гулли юбка ва пуловердан, сидирга юбка ва рангли жемпердан, кўйлак ва жакетдан иборат бўлиши мумкин — трикотаж буюмларнинг моделлари хилма-хил. Шунингдек, сизга жун ва жун аралаш газламалардан, сунъий ва ип-газламадан (пахмоқ трикотаждан) тикилган буюмларни тавсия этишди.

Замонавий, ёнжимланмайдиган газламаларнинг мухлисларига полиэстердан тикилган юбкаларни, шимларни, курткларни, плашч ва ҳатто пальтолари тавсия этамиз.

Сизга қишлоқ либослар керакми? Марказий универсал магазинида жун газламадан ва «болонья» газламасидан тикилган пальтолари, мўйнали ва жун газламадан тикилган хотин-қизларнинг курткалари, «болонья» газламасидан ва сунъий чармдан тикилган эркекларнинг курткалари бор.

Шу ерининг ўзидан сиз шляпа танлаб олишингиз мумкин. Пальтога мослаб танланган шляпа қишлоқ либосингизга тугал қиёфа бағишлайди. Марказий универсал магазинида хотин-қизлар ва эркеклар учун турли-туман бош кийимлар мавжуд.

ТАКЛИФ ЭТИЛАЕТГАН МОЛЛАР РЕПУБЛИКАМИЗ, РСФСР, БОЛТИҚБҒИЙ РЕПУБЛИКАЛАРИ, АРМАНИСТОН ҚОРХОНАЛАРИДА, ШУНИНГДЕК, ЧЕТ МАМЛАКАТЛАРИ

ГДР, ВЕНГРИЯ, БОЛГАРИЯ, ҲИНДИСТОН ҚОРХОНАЛАРИДА ИШЛАБ ЧИҚАРИЛГАН.

Марказий универсал магазин шунингдек, хотин-қизларга «СОВПЛАСТИЛ» бирлашмаси ишлаб чиқарган зеб-зийнатларни — билагузукларни, зинакларни, металлдан ишланган безакли иергаларни таклиф қилади.

МАРКАЗИЙ УНИВЕРСАЛ МАГАЗИНИ.

«Союзреклама» Бутуниттифоқ ишлаб чиқариш бирлашмасининг Ўзбекистон реклама ишлаб чиқариш корхонаси.

Реклама ва эълонлар

ТҮЙЛАР МУБОРАК!

АВИАСОЗЛАР МАДАНИЯТ САРОНИНИНГ тўй таъинида маданий хизмат қилишга йослангирлигига ва аэроавион репертуарига эга бўлган

«САМО» АНСАМБЛИ

БАХТ ВА ШОДЛИК ОҚШОМИНИ КЎНГИЛДАГИДЕК ЭТКАЗИШДА ҲИЗМАТИНИГИЗГА ТАЙЕР! Ансамбли кассетага пул тўлаш йўли билан кўчма овоз таклиф қилишнингиз мумкин.

Буюртмалар олдиндан ҳар кун соат 17.00 дан Мадааният саройининг 2-қават, 90-хонасида қабул қилинади. Бизнинг адрес: Авиасозлар шаҳарчаси, Лисунов кўчаси, Авиасозлар маданият саройи (15, 23, 48, 72, 154, 164-автобуслар; 3, 23-трамвайларнинг «Маданият саройи» бекати, Метронинг «Чкалов» станциясигача борилади). Телефон: 96-55-81.

ТАШҚИ САВДОГА ЧИҚИШ ЙУЛИНИ ИЗЛАЕТГАН БАРЧА КИШИЛАРГА!

Ўзбекистон ССР Савдо-саноат палатаси Ўзбекистон ССР Халқ хўжалиги йутуқлари кўрғазмаси билан ҳамкорликда.

«ЎЗБЕКИСТОН ЭКСПОРТИ» РЕКЛАМА-КОММЕРЦИЯ МАРКАЗИ ТАШКИЛ ЭТИЛГАН

Бу марказни барпо этишдан мақсад — чет эл мамлакатлари савдо доиралари вакиллари республикамиз министрликлари, идоралари, корхоналари, ташкилотлари, илмий-тадқиқот институтлари ва кооперативлари томонидан экспорт тавсия этилаётган маҳсулотлар билан аниқдан таништиришдир.

Сизлар ишлаб чиқариётган экспорт учун мўлжалланган маҳсулотларнинг бизнинг марказда реклама қилиш ташқи иқтисодий алоқалар ўрнатиш учун шериклар қидириб толишни анча тезлаштиради.

Сизнинг маҳсулотингизга чет эл фирмаларининг қизиқиши аниқланган тақдирда Ўзбекистон ССР Савдо-саноат палатаси мақзур фирма вакиллари билан учрашувлар ва савдо музокараларини ташкил этади, шартномалар тузишда ёрдам кўрсатади.

Справкалар юзасидан қуйидаги телефонлар орқали мурожаат қилинсин: 39-45-24.

«ТАШКЕНТВНЕШСЕРВИС» ФИРМАСИ.

Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг

«ЭМХО» ЕШЛАР ФИРМАСИ

16 АВГУСТДА

БАДИЙ ФИЛЬМЛАР:

Санъат саройи — «ИНТЕР КИЗ» (катта зал, 17, 20.00; кичик зал, 18, 20.00).
Восток — «НЕМА» (16, 18.30, 21.00).

К. Ерматов номи — «ЯНКА УЗИ» (тоқ соатларда).
Қозғиғистон — «СЕВГИ ДАРДИ» (17, 18, 20.00).

Чайка — «СЕВГИ ДАРДИ» (16, 18.30, 21.00).

Шайхзода номи — «АРТИСТ» (18.30, 20.45).

Тошкент Советининг 50 йиллиги — «СЕВГИ ДАРДИ» (16, 18.30, 21.00).

Фестиваль (ёзги) — «СЕВГИ ДАРДИ» (21.40).

Хива — «ВАЛАНД БУЯЛИ МАЛЛАСОЧ КИШИ» (21.40).

17, 18 АВГУСТДА

БАДИЙ ФИЛЬМЛАР:

Санъат саройи — «ИНТЕР КИЗ» (катта зал, 11, 14, 17, 20.00; кичик зал, 12, 15, 18, 20.30).
Восток — «ЕВВОЙИ ҚАЛЬ» (10.30, 12, 14, 16, 18, 20.00).

К. Ерматов номи — «ВАЛАНД БУЯЛИ МАЛЛАСОЧ КИШИ» (тоқ соатларда).

Қозғиғистон — «СЕВГИ ДАРДИ» (11, 12, 14, 15, 17, 18, 20.00).

Чайка — «СЕВГИ ДАРДИ» (11, 13.30, 16, 18.30, 21.00).

Шайхзода номи — «ФИРОҚ ДАМЛАРИ» (11, 13.30, 16, 18.30); «ҚАЕРДАСАН, ЗУЛФИЯМ!» (20.45).

Тошкент Советининг 50 йиллиги — «СЕВГИ ДАРДИ» (11, 13.30, 16, 18.30, 21.00).

Фестиваль (ёзги) — «СЕВГИ ДАРДИ» (21.40).

Хива — «ЕВВОЙИ ҚАЛЬ» (21.40).

Ўзбекистон ССР Давлат план комитетининг ҳисоблаш маркази экономика ва нормативлар илмий-тадқиқот институти коллектив институтининг етанчи инжениери

Насиба АҲМЕДОВАнинг вафот этганини чуқур қайғу билан билдириб, марҳумнинг оила аъзоларига татайил изҳор қилади.

Справкалар учун телефон — 54-77-73.

«ДАРД» ТЕАТР-СТУДИЯСИ

драма артистлари (эркаклар), бадий-саҳна қисми мудири, администратор, инженер, билетлар тарқатиш бўйича вакиллар

ВАКАНТ ВАЗИФАЛАРИГА КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

Справкалар учун телефон — 54-77-73.

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

Ўзбек ва рус тилларида мустақил равишда нашр этилади.

«Тошкент оқшоми»

(«Вечерний Ташкент») — орган Ташкентского горкома Компартии Узбекистана и городского Совета народных депутатов.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ ордени билан таъинланган. Тошкент шаҳри.

РЕДАКЦИЯ АДРЕСИ:

700083, Тошкент, Ленинград кўчаси, 32.

Телефонлар: қабулхона — 32-53-76; бўлимлар: партия турмуши ва совет иурилиши — 32-57-84; экономика ва шаҳар хўжалиги — 32-54-19; иқтисодий масала — 32-53-10; хатлар ва оммавий ишлар — 33-29-70; маоматчилик — редакцияси — 33-99-42, 32-53-66; 32-54-15; Ташкентская «Неделя» рекламалар ило. васи — 32-56-84; эълонлар — 33-81-42.

Яншанбадан тўшари, ҳар кун чийади.